

DECYZJA WYKONAWCZA RADY (UE) 2025/657

z dnia 17 marca 2025 r.

stwierdzająca zadowalające spełnienie warunków płatności trzeciej raty bezzwrotnego wsparcia finansowego i wsparcia w formie pożyczki na podstawie Planu Ukrainy w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 26 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ramach filaru I Instrumentu na rzecz Ukrainy (zwanego dalej „Instrumentem”) udostępnia się Ukrainie wsparcie finansowe w wysokości do 38 270 000 000 EUR na okres 2024–2027 w formie bezzwrotnego wsparcia i pożyczek. Finansowanie w ramach filaru I przydzielane jest głównie na podstawie Planu Ukrainy Instrumentu na rzecz Ukrainy (zwanego dalej „Planem”). Plan określa program reform i inwestycji dla Ukrainy oraz etapy ilościowe i jakościowe, które są związane z finansowaniem w ramach filaru I Instrumentu.
- (2) Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2024/792 Rada przyjęła decyzję wykonawczą (UE) 2024/1447⁽²⁾ w sprawie zatwierdzenia oceny Planu. Harmonogram monitorowania i wdrażania Planu, w tym etapów jakościowych i ilościowych, które są związane z finansowaniem w ramach filaru I Instrumentu, określono w załączniku do tej decyzji.
- (3) Łączna kwota zasobów finansowych udostępnionych na potrzeby Planu na podstawie decyzji wykonawczej (UE) 2024/1447 wynosi 32 270 000 000 EUR, z czego 5 270 000 000 EUR w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego, a do 27 000 000 000 EUR w formie pożyczki.
- (4) Zgodnie z art. 24 i 25 rozporządzenia (UE) 2024/792 Ukrainie wypłacono kwotę 6 000 000 000 EUR jako wyjątkowe finansowanie pomostowe oraz Ukrainie wypłacono kwotę 1 890 000 000 EUR w formie płatności zaliczkowej stanowiącej płatność z wyprzedzeniem w wysokości 7 % wsparcia w formie pożyczki, przysługującego Ukrainie na podstawie Planu.
- (5) Zgodnie z art. 26 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/792 Ukrainie wypłacono w ramach Planu kwotę 8 221 521 428 EUR w pierwszych dwóch ratach, z czego kwotę 3 000 000 000 EUR wypłacono w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego, a 5 221 521 428 EUR w formie pożyczek. Zgodnie z umową pożyczki zawartą między Unią a Ukrainą na podstawie art. 22 rozporządzenia (UE) 2024/792 kwotę 393 017 742 EUR z dwóch pierwszych rat użyto w celu rozliczenia płatności zaliczkowych na poczet pożyczki.
- (6) Zgodnie z art. 26 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/792 w dniu 15 stycznia 2025 r. Ukraina przedłożyła należycie uzasadniony wniosek o płatność trzeciej raty bezzwrotnego wsparcia finansowego i wsparcia w formie pożyczki na kwotę 3 717 741 935 EUR, jak określono w załączniku do decyzji wykonawczej (UE) 2024/1447. Do wniosku dołączono szereg dokumentów wskazujących na zadowalającą realizację odnośnych etapów, a także wszystkie pozostałe dokumenty wymagane na podstawie art. 12 umowy ramowej, art. 5 umowy w sprawie finansowania oraz art. 6 umowy pożyczki zawartych między Unią a Ukrainą na podstawie odpowiednio art. 9, 10 i 22 rozporządzenia (UE) 2024/792.
- (7) Zgodnie z decyzją wykonawczą (UE) 2024/1447, wraz z wnioskiem o płatność Ukraina przekazała dowody pokazujące zadowalającą realizację 13 etapów wymaganych do czwartego kwartału 2024 r. Tych 13 etapów dotyczy różnych reform określonych w Planie w rozdziałach dotyczących: zarządzania finansami publicznymi, systemu sądowego, zarządzania aktywami publicznymi, kapitału ludzkiego, otoczenia biznesowego, decentralizacji i polityki regionalnej, sektora energetycznego, transportu, sektora rolno-spożywczego i zarządzania surowcami krytycznymi. Weszły w życie przepisy udoskonalające zasady postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności,

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy, Dz.U. L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj.

zapewniające niezależność krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej Ukrainy, dotyczące państwowego rejestru rolnego oraz przeglądu krajowego programu rozwoju bazy surowców mineralnych. Przyjęto politykę własności państwa i zakończono kategoryzację przedsiębiorstw państwowych. Przyjęto strategię na rzecz reformy zakładów psychoneurologii, innych zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi i dziećmi. W Ukrainie przyjęto również: uchwały w sprawie wznowienia środków nadzoru rynku i kontroli produktów niespożywczych; uchwały w sprawie rozwoju urbanistyki na szczeblu lokalnym; zmienioną krajową strategię transportu; strategię rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii; oraz strategię na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Wprowadzono oparte na zasadach rynkowych ramy dotyczące energii ze źródeł odnawialnych.

- (8) Zgodnie z art. 26 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/792 Komisja szczegółowo oceniła wniosek Ukrainy i pozytywnie oceniła jako zadowalającą realizację 13 etapów jakościowych i ilościowych w odniesieniu do trzeciej raty, jak określono w załączniku do niniejszej decyzji. Tej pozytywnej oceny dokonano w kontekście realizacji Planu. Dalszym dostosowaniom do dorobku prawnego UE będzie sprzyjać proces akcesyjny.
- (9) Komisja stwierdziła, że Ukraina nadal spełnia warunek wstępny przyznania wsparcia unijnego, o którym mowa w art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/792. W szczególności Ukraina nadal podtrzymuje i przestrzega skutecznych mechanizmów demokratycznych, m.in. wielopartyjnego systemu parlamentarnego i praworządności, a także gwarantuje poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.
- (10) W związku z tym niniejsza decyzja powinna stwierdzać, że odpowiednie warunki płatności trzeciej raty w ramach Planu zostały w zadowalający sposób spełnione.
- (11) Mając na uwadze trudną sytuację budżetową Ukrainy, niezwykle ważne jest jak najszybsze wypłacenie środków finansowych. Ze względu na pilną sytuację oraz w celu przyspieszenia procesu niniejsza decyzja powinna wejść w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i powinna być stosowana od dnia jej przyjęcia,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym stwierdza się, zgodnie z oceną przedstawioną przez Komisję na podstawie art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/792, załączoną do niniejszej decyzji, zadowalające spełnienie odpowiednich warunków płatności trzeciej raty w wysokości 3 717 741 935 EUR, jak określono w załączniku do decyzji wykonawczej (UE) 2024/1447.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 marca 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodnicząca

K. KALLAS

ZAŁĄCZNIK

Ocena zadowalającej realizacji etapów związanych z trzecią ratą w ramach Planu Ukrainy

STRESZCZENIE

Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy ⁽¹⁾ 15 stycznia 2025 r. Ukraina złożyła wniosek o płatność trzeciej raty w ramach Planu Ukrainy. Na poparcie wniosku o płatność Ukraina przedstawiła uzasadnienie zadowalającej realizacji wszystkich 13 etapów określonych w załączniku do decyzji wykonawczej Rady 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (załącznik do decyzji wykonawczej Rady) ⁽²⁾.

Na podstawie informacji przekazanych przez Ukrainę wszystkie 13 etapów uznaje się za zrealizowane w zadowalający sposób.

W ramach rozdziału C.2 dotyczącego zarządzania finansami publicznymi przyjęto strategiczny plan cyfryzacji państwowej administracji podatkowej. W ramach rozdziału C.3 dotyczącego systemu sądowego weszły w życie przepisy dotyczące udoskonalenia zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności. W ramach rozdziału C.6 dotyczącego zarządzania aktywami publicznymi przyjęto politykę dotyczącą własności państwa i przeprowadzono kategoryzację przedsiębiorstw państwowych. W ramach rozdziału C.7 dotyczącego kapitału ludzkiego przyjęto zarówno strategię na rzecz reformy zakładów psychoneurologii, innych zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi, jak i strategię dotyczącą dzieci. W ramach rozdziału C.8 dotyczącego otoczenia biznesowego przyjęto uchwałę w sprawie wznowienia środków nadzoru rynku i kontroli produktów niespożywczych. W ramach rozdziału C.9 dotyczącego decentralizacji i polityki regionalnej przyjęto uchwały w sprawie rozwoju urbanistyki na szczeblu lokalnym. W ramach rozdziału C.10 dotyczącego sektora energetycznego wprowadzono ramy oparte na zasadach rynkowych w przypadku energii ze źródeł odnawialnych; ponadto w życie weszły przepisy zapewniające niezależność Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej. W ramach rozdziału C.11 dotyczącego transportu przyjęto zmienioną krajową strategię transportową oraz strategię rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii. W ramach rozdziału C.12 dotyczącego sektora rolno-spożywczego przyjęto strategię na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich; ponadto w życie weszły przepisy w sprawie państwowego rejestru rolnego. W ramach rozdziału C.13 dotyczącego gospodarki surowcami krytycznymi weszły w życie przepisy dotyczące zmiany krajowego programu rozwoju surowców mineralnych.

Etap 2.1

Nazwa etapu: Przyjęcie strategicznego planu cyfryzacji państwowej administracji podatkowej
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Poprawa zarządzania dochodami
Źródło finansowania: pożyczki
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 2.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Przyjęcie strategicznego planu rozwoju cyfrowego, transformacji cyfrowej i cyfryzacji ukraińskiej państwowej administracji podatkowej, zgodnie z zaleceniami krajowej strategii w zakresie dochodów na lata 2024–2030.” Etap 2.1 jest drugim etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 2 (Zarządzanie finansami publicznymi). Poprzedzał go etap 2.2 (Przyjęcie strategicznego planu cyfryzacji państwowej administracji celnej), który został pozytywnie oceniony w II kw. 2024 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy (Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (Dz.U. L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Załącznik do decyzji wykonawczej Rady jest dostępny pod adresem: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9492-2024-ADD-1/pl/pdf>.

Przedstawione dowody

1. dokument podsumowujący, który należycie uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
2. kopia zarządzenia Ministerstwa Finansów nr 660 z dnia 24 grudnia 2024 r. w sprawie wykonania decyzji Komitetu ds. Zarządzania Technologią Informatyczną w Systemie Zarządzania Finansami Publicznymi;
3. kopia strategicznego planu cyfryzacji ukraińskiej państwowej administracji podatkowej do 2030 r. stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministerstwa Finansów nr 660 z dnia 24 grudnia 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 2.1.

Celem reformy 1 przewidzianej w rozdziale 2 (Zarządzanie finansami publicznymi) jest zwiększenie mobilizacji dochodów krajowych poprzez poprawę efektywności i skuteczności administracji podatkowej i celnej. W tym celu zarządzeniem nr 660 z dnia 24 grudnia 2024 r. Ministerstwo Finansów przyjęło *strategiczny plan cyfryzacji ukraińskiej państwowej administracji podatkowej do 2030 r.* Celem tego strategicznego planu jest wzmocnienie funkcjonowania administracji podatkowej i jej zdolności w zakresie świadczenia usług poprzez modernizację jej ekosystemu infrastruktury cyfrowej.

W tym strategicznym planie określono kluczowe priorytety i powiązane projekty dotyczące rozwoju cyfrowego państwowej administracji podatkowej, zgodnie z ukraińskim kodeksem podatkowym i krajową strategią w zakresie dochodów na lata 2024–2030. Te kluczowe priorytety to: (i) poprawa przestrzegania przepisów przez podatników; (ii) promowanie przejrzystości; (iii) poprawa jakości danych i zarządzania nimi; (iv) dostosowanie systemów cyfrowych do systemów cyfrowych UE oraz (v) zwiększenie bezpieczeństwa danych. W planie określono 26 projektów, które mają zostać zrealizowane w ciągu najbliższych pięciu lat, aby pozwolić na osiągnięcie wyznaczonych priorytetów. Projekty te mają na celu ulepszenie istniejących systemów informatycznych lub wprowadzenie nowych.

Aby poprawić przestrzeganie przepisów przez podatników i zwiększyć ogólną bazę podatkową, w planie tym przewidziano wprowadzenie zautomatyzowanego systemu zarządzania i audytu opartego na analizie ryzyka, mającego na celu identyfikację podatników wysokiego ryzyka oraz ocenę ryzyka nieprzestrzegania przepisów przez podatników. Przewidziano w nim również usprawnienia w zakresie wstępnego wypełniania deklaracji podatkowych w formie elektronicznej, co uprości sprawozdawczość podatkową. Aby promować przejrzystość, wprowadzony zostanie system zarządzania informacjami, który będzie w czasie rzeczywistym przekazywał dane na temat statusu podatkowego podatników. Utworzenie jednego elektronicznego magazynu do przechowywania danych powinno poprawić jakość danych, usprawnić zarządzanie nimi i ich wykorzystywanie. Integracja z systemem wymiany informacji o VAT (VIES) i systemem przemieszczania wyrobów akcyzowych (EMCS) powinna pomóc Ukrainie w dalszym dostosowaniu jej systemów cyfrowych do systemów cyfrowych UE.

Ten strategiczny plan zawiera klauzulę przeglądową, pozwalającą na dostosowanie do potencjalnych zmian po stronie UE w odniesieniu do systemów cyfrowych w dziedzinie administracji podatkowej, w tym VIES i EMCS.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 3.6

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów dotyczących udoskonalenia zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Reformy dotyczące niewypłacalności i wykonywania orzeczeń sądowych

Źródło finansowania: bezzwrotne wsparcie

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 3.6 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie ustawy o udoskonaleniu zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności oraz odpowiedniego prawodawstwa wtórnego, wprowadzenie systemu zapobiegania niewypłacalności oraz narzędzia wczesnego ostrzegania dla podmiotów prawnych i przedsiębiorców zgodnie z zasadami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132. Nowe przepisy koncentrują się na następujących głównych obszarach:

- zapobieganie upadłości i przywróceniu wypłacalności dłużników
- wczesne wykrywanie oznak kryzysu w przedsiębiorstwie
- określenie dodatkowych możliwości przywrócenia wypłacalności przedsiębiorstw
- dostępność informacji dla przedsiębiorstw na temat mechanizmów zapobiegania niewypłacalności i wczesnego ostrzegania.”

Etap 3.6 jest pierwszym z pięciu etapów wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 3 (System sądowy). Następują po nim: etap 3.8 (wymagany do II kw. 2025 r.) dotyczący poprawy wykonywania orzeczeń sądowych; etap 3.9 (wymagany do IV kw. 2025 r.) dotyczący systemu gromadzenia danych w sprawie wykonywania orzeczeń; etap 3.7 (wymagany do I kw. 2026 r.) dotyczący uproszczenia postępowania upadłościowego dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz etap 3.10 (wymagany do II kw. 2026 r.) dotyczący modernizacji systemu informatycznego do celów wykonywania orzeczeń sądowych.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 3985-IX w sprawie zmian ukraińskiego kodeksu postępowania upadłościowego i innych ukraińskich aktów ustawodawczych dotyczących wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1023 oraz wprowadzenia procedur restrukturyzacji zapobiegawczej z dnia 19 września 2024 r.;
- 3) kopia ukraińskiej ustawy nr 4114-IX w sprawie zmian w niektórych ukraińskich aktach ustawodawczych dotyczących prawa pierwszeństwa niektórych kategorii osób wewnętrznie przesiedlonych do otrzymania rekompensaty za obiekty zniszczonych nieruchomości z dnia 4 grudnia 2024 r.;
- 4) kopia uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 1424 w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy i cofnięcia niektórych uchwał Rady Ministrów Ukrainy w sprawie upadłości z dnia 13 grudnia 2024 r.;
- 5) kopia zarządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy nr 3710/5 w sprawie zatwierdzania procedury zbierania, podsumowywania i udostępniania informacji statystycznych na temat procedur restrukturyzacji zapobiegawczej, upadłości i niewypłacalności osoby fizycznej na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy z dnia 23 grudnia 2024 r.;
- 6) kopia zarządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy nr 3734/5 w sprawie zatwierdzania standardowych formularzy planu restrukturyzacji zapobiegawczej dla mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw oraz umowy z zarządcą restrukturyzacji zapobiegawczej z dnia 25 grudnia 2024 r.;
- 7) kopia zarządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy nr 3733/5 w sprawie zmian w wykazie obowiązkowych punktów szkolenia osób zamierzających prowadzić działalność w charakterze zarządców w zakresie niewypłacalności w ramach szkolenia zarządców w zakresie niewypłacalności w przypadkach niewypłacalności instytucji niebędących bankiem, przedsiębiorstw państwowych oraz stowarzyszeń przedsiębiorców w autoryzowanym kapitale, z którego ponad 50 % udziałów (akcji) jest własnością państwa, z dnia 25 grudnia 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 3.6.

19 września 2024 r. ukraiński parlament przyjął ustawę nr 3985-IX. 4 grudnia 2024 r. ukraiński parlament przyjął ustawę nr 4114-IX zmieniającą datę wejścia w życie przepisów wspomnianej ustawy. Na podstawie tej zmiany ustawa ta weszła w życie 1 stycznia 2025 r., a w okresie od 4 grudnia 2024 r. do 1 stycznia 2025 r. przyjęto odpowiednie przepisy prawa wtórnego.

Ustawą nr 3985-IX wprowadzono system zapobiegania niewypłacalności oraz narzędzia wczesnego ostrzegania dla podmiotów prawnych i przedsiębiorców zgodnie z zasadami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132. Ten system wprowadzony ustawą umożliwia zapobieganie upadłości i przywrócenie wypłacalności dłużników. Obejmuje on w szczególności: (i) identyfikację i zgłaszanie ryzyka niewypłacalności; (ii) jasny proces wszczynania i zamykania procedury restrukturyzacji zapobiegawczej; (iii) jasne i kompleksowe wymogi dotyczące planów restrukturyzacji; (iv) powołanie zarządcy w zakresie niewypłacalności; (v) wymóg wykazania przez dłużników rentowności przedsiębiorstwa; (vi) wdrożenie kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli; (vii) środki ochrony dłużnika (w tym zawieszenie czynności egzekucyjnych); (viii) mechanizm zatwierdzenia planu restrukturyzacji wbrew sprzeciwowi grupy wierzycieli w celu zaspokojenia roszczeń wierzycieli; (ix) ochronę interesów pracowników oraz (x) uproszczenie procedur dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Ustawa ta umożliwia wczesne identyfikowanie oznak kryzysu w przedsiębiorstwie. Obejmuje to zobowiązanie prawne biegłych rewidentów, księgowych i kierownictwa przedsiębiorstwa do powiadamiania dłużników o wszelkich oznakach lub ryzyku niewypłacalności. Ministerstwo Sprawiedliwości Ukrainy jest zobowiązane do udostępnienia na swojej stronie internetowej informacji na temat procedury i instrumentów wczesnego ostrzegania o ryzyku niewypłacalności. W prawie wtórnym zaktualizowano obowiązkowe wymogi w zakresie szkolenia zarządców w zakresie niewypłacalności w celu uwzględnienia restrukturyzacji zapobiegawczej, co powinno przyczynić się do zwiększenia świadomości na temat przedmiotowej procedury i promowania jej stosowania. Ustawa ta umożliwia określenie i wdrożenie dodatkowych możliwości przywrócenia wypłacalności przedsiębiorstw. Obejmuje to dodatkowe środki ochrony dłużnika w zakresie finansowania przejściowego, zmiany profilu zobowiązań oraz nowych środków finansowania i pozyskiwania kapitału w ramach planu restrukturyzacji.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 6.1

Nazwa etapu: Przyjęcie polityki dotyczącej własności państwa i kategoryzacji przedsiębiorstw państwowych

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Przyjęcie polityki dotyczącej własności państwa

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst:

Wymóg dotyczący etapu 6.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie i opublikowanie uchwały Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zatwierdzenia ogólnej polityki dotyczącej własności państwa i kategoryzacji przedsiębiorstw państwowych. Polityka dotycząca własności państwa koncentruje się na następujących głównych obszarach:

- wymienienie celów polityki publicznej, do których osiągnięcia zobowiązane są przedsiębiorstwa państwowe;
- opis roli państwa w zarządzaniu przedsiębiorstwami państwowymi; sposobu, w jaki państwo będzie realizować swoją politykę w zakresie własności, oraz odpowiednich ról i obowiązków organów rządowych zaangażowanych w jej wdrażanie;
- określenie ogólnych przesłanek utrzymania własności przedsiębiorstw państwowych i poddawanie tych przesłanek regularnym przeglądom;
- ustanowienie długoterminowych i obejmujących całą administrację rządową priorytetów w zakresie własności przedsiębiorstw państwowych;
- określanie polityki w zakresie dywidend, zasad dotyczących wynagradzania członków rad nadzorczych i kadry kierowniczej.

Polityka dotycząca własności umożliwi wdrożenie reform ładu korporacyjnego OECD u operatorów systemu dystrybucyjnego w celu poprawy konkurencji na rynkach gazu ziemnego.

Kategoryzacja przedsiębiorstw państwowych prowadzi do następujących wyników:

- wykaz przedsiębiorstw państwowych, które pozostaną własnością państwa jako przedsiębiorstwa strategiczne;
- wykaz przedsiębiorstw państwowych, które zostaną zaproponowane do prywatyzacji, ze wskazaniem w specjalnej podsekcji wszystkich przedsiębiorstw państwowych, których prywatyzacji tymczasowo zakazano podczas stanu wojennego;
- wykaz przedsiębiorstw państwowych, które zostaną zlikwidowane.”

Etap 6.1 jest jedynym etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 6 (Zarządzanie aktywami publicznymi).

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia uchwały Rady Ministrów nr 1369 w sprawie przyjęcia polityki dotyczącej własności państwa, zasad dotyczących wynagradzania członków rad nadzorczych przedsiębiorstw państwowych i ich kadry kierowniczej oraz polityki w zakresie dywidend państwowych z dnia 29 listopada 2024 r.;
- 3) kopia polityki dotyczącej własności państwa, zasad dotyczących wynagradzania członków rad nadzorczych przedsiębiorstw państwowych i ich kadry kierowniczej oraz polityki w zakresie dywidend państwowych, stanowiących załącznik do uchwały Rady Ministrów nr 1369 z dnia 29 listopada 2024 r.;
- 4) kopia protokołu nr 122 decyzji 2.6 w sprawie zatwierdzenia planu działania na rzecz realizacji polityki dotyczącej własności państwa z dnia 29 listopada 2024 r.;
- 5) kopia planu działania na rzecz realizacji polityki dotyczącej własności państwa stanowiącego załącznik do protokołu nr 122 decyzji 2.6 z dnia 29 listopada 2024 r.;
- 6) kopia protokołu nr 135 decyzji 6.1 w sprawie zatwierdzenia kategoryzacji przedsiębiorstw państwowych z dnia 27 grudnia 2024 r.;
- 7) kopia wyciągu z protokołu nr 9 posiedzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2025 r., w którym uwzględniono plan działania dotyczący reformy ładu korporacyjnego u operatorów systemów dystrybucyjnych, opracowany przez Ministerstwo Energii.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 6.1.

29 listopada 2024 r. Rada Ministrów Ukrainy przyjęła politykę dotyczącą własności państwa. Jest to kompleksowy dokument, w który zdefiniowano rolę państwa w zarządzaniu przedsiębiorstwami państwowymi. Zgodnie z zawartymi w tym dokumencie postanowieniami, musi on zostać poddany obowiązkowemu przeglądowi w terminie jednego roku od zatwierdzenia, a następnie co najmniej raz na pięć lat.

W polityce dotyczącej własności państwa określono zbiór celów polityki publicznej, do których osiągnięcia mają przyczynić się przedsiębiorstwa państwowe; do celów tych należy dostarczanie towarów i usług w celu zaspokojenia potrzeb obywateli oraz przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego i dobrobytu społecznego. Oczekuje się również, że przedsiębiorstwa państwowe wniosą wkład w ochronę środowiska, efektywność energetyczną i cyfryzację.

W ukraińskim prawie pierwotnym określono główne obowiązki podmiotów rządowych w zakresie zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi. W polityce dotyczącej własności państwa opisano ponadto role organów rządowych i odpowiednich zainteresowanych stron, takich jak Komitet Antymonopolowy i Fundusz Skarbu Państwa, w różnych procesach związanych z zarządzaniem własnością państwa. Uwzględniono również szczegółowy podział obowiązków (np. w odniesieniu do operacji kategoryzacji, prywatyzacji, stosowania zasad ładu korporacyjnego i oceny wyników przedsiębiorstw państwowych). Jeżeli chodzi o kategoryzację, wkład poszczególnych ministerstw i zainteresowanych stron w jej przygotowanie koordynuje Ministerstwo Gospodarki, natomiast za jej formalne zatwierdzenie i przyjęcie odpowiada Rada Ministrów. Zasięgnięto również opinii ukraińskiego parlamentu w sprawie zatwierdzenia wykazu przedsiębiorstw państwowych, które mają być własnością państwa. W polityce dotyczącej własności państwa opisano również rolę Ministerstwa Finansów w całym procesie.

Określono w niej ogólne przesłanki i cele utrzymania przedsiębiorstw państwowych pod kontrolą państwa. Odniesiono się również do ryzyka niedoskonałości rynku i naturalnych monopolów, a także do potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa narodowego i do kwestii obronności. Aby utrzymać przedsiębiorstwa pod kontrolą państwa, podmioty zarządzające przedsiębiorstwami państwowymi muszą wykazać zgodność z celami i uzasadnieniami określonymi w polityce dotyczącej własności państwa.

W polityce dotyczącej własności państwa określono długoterminowe i obejmujące całą administrację rządową priorytety w zakresie własności przedsiębiorstw państwowych, co pozwoli na zapewnienie właściwego zarządzania własnością państwa. Obejmuje to sformułowanie wymogów dotyczących przejrzystości i sprawozdawczości dla przedsiębiorstw państwowych; procedury i cele oceny działalności przedsiębiorstw państwowych oraz procedury zapewniające zgodność z zasadą neutralności konkurencyjnej i systemem ładu korporacyjnego. W dokumencie tym określono ponadto cele dotyczące zarządzania majątkiem państwowym podczas stanu wojennego, wraz z konkretnym celem krótkoterminowym polegającym na zapewnieniu bezpieczeństwa narodowego.

Wraz z polityką dotyczącą własności państwa Rada Ministrów Ukrainy przyjęła zasady dotyczące wynagradzania członków rad nadzorczych przedsiębiorstw państwowych i ich kadry kierowniczej oraz politykę w zakresie dywidend państwowych. W zasadach wynagradzania zalecono, aby w poszczególnych przedsiębiorstwach państwowych przyjęto bardziej jednolite podejście. W polityce w zakresie dywidend państwowych określono ogólne zasady określania wysokości dywidend przedsiębiorstw państwowych i ich wpłacania do budżetu państwa.

W polityce dotyczącej własności państwa zawarto zobowiązanie Ukrainy do wdrożenia reform ładu korporacyjnego OECD u operatorów systemu dystrybucyjnego w celu poprawy konkurencji na rynkach gazu ziemnego. Aby pogłębić to zobowiązanie, Rada Ministrów zapoznała się z planem działania na rzecz utworzenia odrębnego i niezależnego podmiotu prawnego z niezależną radą nadzorczą zarządzającą operatorami systemu dystrybucyjnego, zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego.

W polityce dotyczącej własności państwa określono również etapy procesu kategoryzacji. Na tej podstawie Rada Ministrów formalnie przyjęła kategoryzację przedsiębiorstw państwowych. Kategoryzacja ta obejmuje: (i) wykaz przedsiębiorstw państwowych, które mają być własnością państwa; (ii) wykaz przedsiębiorstw państwowych, których prywatyzacja jest zawieszona podczas stanu wojennego, oraz (iii) wykaz przedsiębiorstw państwowych, których własność będzie kontrolowana przez Fundusz Skarbu Państwa w celu prywatyzacji lub likwidacji. Jak określono w polityce dotyczącej własności państwa, Fundusz Skarbu Państwa sporządzi następnie dwa odrębne wykazy: jeden dla przedsiębiorstw państwowych podlegających prywatyzacji, a drugi dla przedsiębiorstw państwowych podlegających likwidacji.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 7.5

Nazwa etapu: Przyjęcie na lata 2024–2028 strategii na rzecz reformy zakładów psychoneurologii, innych zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi oraz strategii na rzecz zapewnienia prawa każdego dziecka w Ukrainie do wzrastania w środowisku rodzinnym

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 5. Poprawa infrastruktury społecznej i deinstytucjonalizacja

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 7.5 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zatwierdzenia strategii reformy zakładów psychoneurologicznych i innych zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami niepełnosprawnymi i osobami starszymi oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zatwierdzenia strategii zapewnienia prawa każdego dziecka w Ukrainie do wzrastania w środowisku rodzinnym na lata 2024–2028. Koncentrują się one na następujących głównych obszarach:

- rozwój usług społecznych w celu wspierania rodzin z dziećmi, osób niepełnosprawnych i osób starszych w samodzielnym życiu w społeczności i zapobieganie instytucjonalizacji;
- rozwój usług w zakresie nowoczesnych technologii w służbie osób niepełnosprawnych i osób starszych, które potrzebują dodatkowego wsparcia;
- zapewnienie rodzinnych form wychowania (np. rodzinnej pieczy zastępczej, opieki i przysposobienia) dla dzieci pozostawionych bez opieki rodzicielskiej.”

Etap 7.5 jest jedynym etapem wdrażania reformy 5 przewidzianej w rozdziale 7 (Kapitał ludzki).

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 1355-r w sprawie zatwierdzenia strategii na rzecz reformy zakładów psychoneurologii, innych zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi do 2034 r. oraz operacyjnego planu działań na rzecz jej wdrożenia w latach 2025–2027, oba dokumenty z dnia 24 grudnia 2024 r.;
- 3) kopia dekretu Rady Ministrów nr 1201 w sprawie zatwierdzenia strategii zapewnienia prawa każdego dziecka w Ukrainie do wzrastania w środowisku rodzinnym na lata 2024–2028 oraz operacyjnego planu działań na rzecz jej wdrożenia na lata 2024–2026, oba dokumenty z dnia 26 listopada 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 7.5.

26 listopada 2024 r. Rada Ministrów przyjęła strategię zapewnienia prawa każdego dziecka w Ukrainie do wzrastania w środowisku rodzinnym na lata 2024–2028 wraz z operacyjnym planem działań na rzecz jej wdrożenia na lata 2024–2026.

Celem tej strategii jest zapewnienie każdemu dziecku możliwości korzystania z przysługującego mu prawa do wzrastania w bezpiecznym i wspierającym środowisku rodzinnym poprzez stworzenie systemu wsparcia dla dzieci i rodzin z dziećmi, reintegrację dzieci w ich rodzinach oraz rozwój rodzinnych form wychowania (w tym rodzinnej pieczy zastępczej, opieki i przysposobienia).

Strategia ta opiera się na zasadach deinstytucjonalizacji oraz na założeniu, że najlepszym środowiskiem dla pełnego i harmonijnego rozwoju dzieci jest rodzina. Strategia jest ukierunkowana na stosowanie rodzinnych form wychowania i obejmuje działania mające na celu zmianę przepisów i utworzenie drogi zapewnianiu dzieciom bardziej optymalnej pieczy, uwzględniającej ich najlepsze interesy i potrzeby. Strategia ta wspiera wychowywanie sierot i dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, w tym dzieci z niepełnosprawnościami, w środowisku rodzinnym. Jej celem jest zapewnienie dzieciom i rodzinom z dziećmi usług wsparcia, w tym: wsparcia w zakresie podnoszenia kwalifikacji rodzin zastępczych w celu zapewnienia im pomocy w stworzeniu odpowiednich warunków dla dzieci o specjalnych potrzebach; ukierunkowanych usług wsparcia adresowanych do dzieci (w tym dzieci z niepełnosprawnościami) i osób w wieku od 14 do 23 lat korzystających z opieki zastępczej i wychowania, aby pomóc im w samodzielnym życiu i aktywnej integracji w społeczeństwie.

24 grudnia 2024 r. Rada Ministrów przyjęła strategię na rzecz reformy zakładów psychoneurologii, innych zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz deinstytucjonalizacji opieki nad osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi do 2034 r. wraz z planem operacyjnym na rzecz wdrożenia pierwszego etapu tej strategii obejmującego lata 2025–2027. Strategia ta ma na celu zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym możliwości korzystania z przysługującego im prawa do niezależnego życia i integracji w ich społeczności lokalnej. Obejmuje to zapewnienie wolnego od barier dostępu do niezbędnych usług (np. edukacji, kultury oraz pomocy społecznej, prawnej, medycznej i psychologicznej).

Strategia ta wspiera rozwój rynku usług społecznych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych, z których osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze muszą korzystać, aby żyć niezależnie w wybranym przez siebie środowisku. W strategii tej uznano rolę rodziny, a jednym z założeń strategii jest poprawa dostępu do informacji na temat istniejących możliwości opieki i wsparcia, co pozwala na świadome podejmowanie decyzji. Strategia wspiera podnoszenie jakości opieki długoterminowej i usług społecznych. Jej celem jest poprawa procedur i standardów świadczenia takich usług oraz aktualizacja systemu oceny zgodności z takimi standardami.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 8.7

Nazwa etapu: Przyjęcie uchwały w sprawie wznowienia środków nadzoru rynku i kontroli produktów niespożywczych, w tym inspekcji bezpieczeństwa produktów

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 5. Harmonizacja prawodawstwa i norm z prawodawstwem i normami UE

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 8.7 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie uchwały Rady Ministrów Ukrainy w sprawie zmian do uchwały nr 303 z dnia 13 marca 2022 r. w sprawie zniesienia środków nadzoru państwowego (kontroli) i państwowego nadzoru rynku na mocy warunków stanu wojennego w odniesieniu do wyłączenia z jej zakresu stosowania państwowego nadzoru rynku oraz uchylenie uchwały z dnia 3 maja 2022 r. nr 550 w sprawie zakończenia kontroli państwowej produktów niespożywczych na mocy warunków stanu wojennego w celu wznowienia stosowania środków nadzoru rynku i kontroli produktów niespożywczych, w tym kontroli bezpieczeństwa produktów”

Etap 8.7 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 5 przewidzianej w rozdziale 8 (Otoczenie biznesowe). Następuje po nim etap 8.8 (wymagany do III kw. 2025 r.) dotyczący przyjęcia norm zharmonizowanych dla trzech grup produktów przemysłowych.

Przedstawione dowody

- 1) kopia uchwały Rady Ministrów nr 261 z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie zmian do uchwał Rady Ministrów Ukrainy: nr 303 z dnia 13 marca 2022 r. i nr 550 z dnia 3 maja 2022 r.;
- 2) kopia uchwały Rady Ministrów nr 1052 z dnia 6 września 2024 r. w sprawie zmian do uchwał Rady Ministrów Ukrainy: nr 303 z dnia 13 marca 2022 r. i nr 550 z dnia 3 maja 2022 r.;
- 3) kopia uchwały Rady Ministrów nr 1511 z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie zmian do uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 303 z dnia 13 marca 2022 r. oraz w sprawie unieważnienia niektórych uchwał Rady Ministrów Ukrainy;
- 4) kopia uchwały Rady Ministrów nr 303 z dnia 13 marca 2022 r. w sprawie zniesienia środków nadzoru państwowego (kontroli państwa) i państwowego nadzoru rynku na mocy warunków stanu wojennego;
- 5) kopia uchwały Rady Ministrów nr 550 z dnia 3 maja 2022 r. w sprawie zakończenia kontroli państwowej produktów niespożywczych na mocy warunków stanu wojennego.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 8.7.

Ukraina w pełni przywróciła nadzór rynku, kontrolę i inspekcje w odniesieniu do produktów niespożywczych, przyjmując trzy kolejne uchwały. Uchwałami tymi zmieniono uchwały Rady Ministrów Ukrainy nr 303 z dnia 13 marca 2022 r. i nr 550 z dnia 3 maja 2022 r. w celu przywrócenia nadzoru i kontroli państwa oraz kontroli bezpieczeństwa produktów niespożywczych.

W drodze trzech uchwał stopniowo przywrócono nadzór rynku, kontrolę i inspekcje w poniżej opisany sposób.

- Na mocy uchwały nr 261 z dnia 8 marca 2024 r. przywrócono nadzór i kontrolę rynku w odniesieniu do następujących grup produktów przemysłowych objętych układem w sprawie oceny zgodności: (i) lampy do użytku domowego o promieniowaniu bezkierunkowym; (ii) sprzęt elektryczny niskiego napięcia zgodny z przepisami technicznymi dotyczącymi kompatybilności elektromagnetycznej urządzeń oraz (iii) maszyny i urządzenia zgodne z przepisami technicznymi dotyczącymi bezpieczeństwa maszyn.
- Na mocy uchwały nr 1050 z dnia 6 września 2024 r. dodatkowo rozszerzono nadzór i kontrolę rynku na: (i) zabawki, zgodnie z przepisami technicznymi dotyczącymi bezpieczeństwa zabawek; (ii) przenośne urządzenia ciśnieniowe, zgodnie z przepisami technicznymi dotyczącymi ciśnienia w urządzeniach przenośnych; (iii) środki ochrony indywidualnej, zgodnie z wymaganiami zawartymi w przepisach technicznych dotyczących środków ochrony indywidualnej; (iv) dźwigi i elementy bezpieczeństwa do dźwigów, zgodnie z wymaganiami zawartymi w przepisach technicznych dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów, oraz (v) wyroby medyczne i środki pomocnicze do nich, zgodnie z wymaganiami zawartymi w przepisach technicznych dotyczących wyrobów medycznych.
- Na mocy uchwały nr 511 z dnia 27 grudnia 2024 r. w pełni przywrócono kontrole produktów niespożywczych zawieszone od 13 marca 2022 r.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 9.6

Nazwa etapu: Przyjęcie uchwały w sprawie rozwoju urbanistyki na szczeblu lokalnym

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 3. Opracowanie i realizacja polityki regionalnej

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 9.6 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie uchwał przez Radę Ministrów Ukrainy zatwierdzających procedurę prowadzenia kadastru urbanistycznego na poziomie państwa, jednolitego państwowego rejestru adresów, jednolitego państwowego rejestru budynków i budowli, jednolitego państwowego rejestru jednostek administracyjnych, zmiany uchwał Rady Ministrów Ukrainy w sprawie opracowania dokumentacji urbanistycznej w formie dokumentów elektronicznych, utrzymania jednolitego państwowego systemu elektronicznego w dziedzinie budowy, integracji i wymiany informacji rejestrów i kadastrów państwa.”

Etap 9.6 jest pierwszym i ostatnim etapem wdrażania reformy 3 przewidzianej w rozdziale 9 (Decentralizacja i polityka regionalna).

Przedstawione dowody

1. dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
2. kopia uchwały Rady Ministrów nr 254 w sprawie niektórych kwestii związanych z realizacją projektu eksperymentalnego dotyczącego utworzenia jednolitego państwowego rejestru jednostek administracyjnych i terytoriów wspólnot terytorialnych, jednolitego państwowego rejestru adresów, rejestru budynków i budowli w ramach jednolitego państwowego systemu elektronicznego w dziedzinie budownictwa z dnia 5 marca 2024 r.;

3. kopia uchwały Rady Ministrów nr 613 w sprawie zmian w procedurze prowadzenia jednolitego państwowego systemu elektronicznego w dziedzinie budowy z dnia 30 maja 2024 r.;
4. kopia uchwały Rady Ministrów nr 909 w sprawie niektórych kwestii związanych z realizacją projektu eksperymentalnego dotyczącego wdrożenia kadastru urbanistycznego na poziomie państwa z dnia 9 sierpnia 2024 r.;
5. kopia uchwały Rady Ministrów nr 1557 w sprawie zmian do uchwał Rady Ministrów Ukrainy w sprawie opracowania dokumentacji urbanistycznej na szczeblu lokalnym z dnia 31 grudnia 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 9.6.

Ogólnym celem tego etapu jest przyczynienie się do rozwoju cyfrowego terytoriów Ukrainy, co stanowi jeden z priorytetów krajowej polityki regionalnej, krajowej polityki odbudowy i krajowej polityki urbanistycznej. Rada Ministrów przyjęła cztery odrębne uchwały, które wprowadzają zmiany do kilku innych uchwał, a także do kilku procedur, klasyfikacji i rozporządzeń.

Uchwałą nr 254 z dnia 5 marca 2024 r. zatwierdzono jednolity państwowy rejestr adresów, jednolity państwowy rejestr budynków i budowli oraz jednolity państwowy rejestr jednostek administracyjnych. Celem tej uchwały jest stworzenie zharmonizowanych oficjalnych źródeł informacji w formie rejestrów jednostek administracyjnych i terytoriów Ukrainy. W szczególności rejestry te zawierają informacje o konkretnych obiektach (np. lampach ulicznych, ogrodzeniach i ścianach), adresach i charakterystyce technicznej budynków, budowli i pomieszczeń. Wcześniej państwo miało dostęp wyłącznie do informacji na temat użytkowania działek (za pośrednictwem państwowego kadastru gruntów), działalności budowlanej (za pośrednictwem rejestru działalności budowlanej) oraz praw do nieruchomości. Wprowadzenie nowych rejestrów do celów informacyjnych umożliwia skuteczniejsze śledzenie danych na poziomie państwa, co przyczynia się do zmniejszenia potencjalnie nadmiernych kosztów i nieefektywności.

W uchwale nr 613 z dnia 30 maja 2024 r. wezwano do utrzymania jednolitego państwowego systemu elektronicznego na potrzeby utworzenia i integracji państwowych rejestrów i kadastrów oraz na potrzeby interakcji danych między tymi rejestrami i kadastrami, co pozwoli dostosować odpowiednie procedury do prawodawstwa.

Uchwałą nr 909 z dnia 9 sierpnia 2024 r. wprowadzono funkcjonujący i zintegrowany system informacji na potrzeby prowadzenia kadastru urbanistycznego na poziomie państwa. Wcześniej istniała jedynie niewielka sieć funkcjonalnych systemów informatycznych na poziomie regionalnym i lokalnym. Utorowało to również drogę dalszej cyfryzacji procedur opracowywania, aktualizacji, zmiany i zatwierdzania dokumentacji urbanistycznej zgodnie z jednolitymi wymogami.

Uchwałą nr 1557 z dnia 31 grudnia 2024 r. zmieniono procedury i uchwały określające specyfikacje techniczne dotyczące dokumentów elektronicznych oraz różne klasyfikacje techniczne, które mają być stosowane w kontekście dokumentacji urbanistycznej.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 10.2

Nazwa etapu: Wprowadzenie ram opartych na zasadach rynkowych w przypadku energii ze źródeł odnawialnych

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Udoskonalone ramy regulacyjne na rzecz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych i zapewnienia stabilnego funkcjonowania systemu energetycznego.

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dla etapu 10.2 przedstawiony w opisie etapu w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie rynkowych ram prawnych i regulacyjnych dotyczących inwestycji w odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami UE, tj. niezbędnych procedur i dokumentów dotyczących konkurencyjnych aukcji. Wprowadza się/zmienia następujący akt ustawodawczy: uchwała Rady Ministrów w sprawie zmian do uchwały Rady Ministrów nr 1175 z dnia 29 grudnia 2019 r. w sprawie usprawnienia procedury zarządzania aukcjami w zakresie dystrybucji kontyngentów wsparcia”.

Etap 10.2 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 10 (Sektor energetyczny). Nastąpią po nim etap 10.3 (wymagany do III kw. 2026 r.) dotyczący przepisów mających na celu skrócenie procedur wydawania pozwoleń na inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych oraz etap 10.4 (wymagany do IV kw. 2025 r.) dotyczący przyjęcia planu działania na rzecz wyłączenia narzutu z tytułu odnawialnych źródeł energii z taryfy przesyłowej.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia uchwały Rady Ministrów nr 232 z dnia 1 marca 2024 r. w sprawie zmian do uchwał Rady Ministrów Ukrainy nr 420 z dnia 23 maja 2018 r. i nr 1175 z dnia 27 grudnia 2019 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 10.2.

Celem tej reformy jest zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w koszyku energetycznym Ukrainy. Uchwała nr 232 zmieniająca dwie kluczowe uchwały w ramach legislacyjnych dotyczących inwestowania w energię ze źródeł odnawialnych weszła w życie 1 marca 2024 r. Zmiany te polegały na wprowadzeniu rynkowych ram prawnych i regulacyjnych dotyczących inwestycji w odnawialne źródła energii. Zgodnie z tymi zmianami procedury aukcyjne mają być stosowane wyłącznie do przyznawania wsparcia w oparciu o mechanizm premii rynkowej. Zmiany te odnoszą się również do niezbędnych procedur i dokumentów dotyczących konkurencyjnych aukcji (np. przygotowanie aukcji, wyłonienie zwycięzcy na podstawie wyników aukcji oraz ustalenie rocznych kwot wsparcia dla podmiotów gospodarczych wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii). Na podstawie tych zmian aukcje mają być organizowane w sposób zapewniający m.in. konkurencję między uczestnikami; otwartość, przejrzystość i niedyskryminację uczestników oraz poufność informacji o uczestnikach do czasu zakończenia aukcji, zgodnie z przepisami UE.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 10.10

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów zapewniających niezależność Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 5. Zapewnienie niezależności Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dla etapu 10.10 przedstawiony w opisie etapu w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie nowelizacji ustawy nr 3354-IX z dnia 24 sierpnia 2023 r. o działalności ustawodawczej, która zwalnia decyzje Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej, będące aktami regulacyjnymi, z przewidzianej ustawą procedury rejestracji państwowej. Nowelizacja koncentruje się na następujących głównych obszarach:

— zapewnieniu niezależności regulatora, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (wersja przekształcona) oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE;

— wdrożeniu art. 5 ukraińskiej ustawy w sprawie Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej, dotyczącej zakazu ingerowania przez organy państwowe w działalność organu regulacyjnego.”

Etap 10.10 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 5 przewidzianej w rozdziale 10 (Sektor energetyczny). Następuje po nim etap 10.11 (wymagany do IV kw. 2025 r.) dotyczący wejścia w życie zmian przepisów ukraińskiej ustawy w sprawie Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej, które to zmiany powinny jeszcze bardziej zwiększyć niezależność Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 3915-IX w sprawie zmian w niektórych ustawach ukraińskich dotyczących uregulowania niektórych kwestii związanych ze stosowaniem terminologii w sektorze energetycznym z dnia 21 sierpnia 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 10.10.

Celem ogólnym tej reformy jest wzmocnienie niezależności organu regulacji energetyki oraz zapewnienie skutecznego funkcjonowania i rozwoju rynków w sektorze energetycznym i sektorze usług użyteczności publicznej. 21 sierpnia 2024 r. ukraiński parlament przyjął ukraińską ustawę nr 3915-IX w sprawie zmian w niektórych ustawach ukraińskich dotyczących uregulowania niektórych kwestii związanych ze stosowaniem terminologii w sektorze energetycznym. Ustawa ta weszła w życie 18 września 2024 r. Jej ogólnym celem jest dostosowanie ram regulacyjnych do rozwoju technologicznego oraz dostosowanie definicji prawnych do norm UE.

W art. 7 ustawy wprowadzono zwolnienie z obowiązku rejestracji państwowej zarządzanej przez Ministerstwo Sprawiedliwości w odniesieniu do aktów regulacyjnych opracowanych przez Krajową Komisję Regulacyjną ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej (NEURC). Artykuł ten stanowi również, że akty regulacyjne NEURC powinny być wprowadzane do jednolitego państwowego rejestru aktów normatywnych po ich opublikowaniu.

Zmiany te zapewniają zwolnienie NEURC z procedury rejestracji państwowej oraz gwarantują, że NEURC może podejmować samodzielne decyzje niezależnie od jakichkolwiek podmiotów politycznych zgodnie z art. 57 ust. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (wersja przekształcona) oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającej dyrektywę 2003/55/WE. Wdrażają one również art. 5 ukraińskiej ustawy o Krajowej Komisji Regulacyjnej ds. Energii i Usług Użyteczności Publicznej w odniesieniu do zakazu ingerowania przez organy państwowe w działalność regulatora.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 11.1

Nazwa etapu: Przyjęcie zmienionej krajowej strategii transportowej Ukrainy do 2030 r.

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Kompleksowe planowanie w odniesieniu do sektora transportu

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 11.1 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie aktualizacji krajowej strategii transportowej Ukrainy na okres do 2030 r. Strategia koncentruje się na następujących głównych obszarach:

- odbudowa i rozwój konkurencyjnego i wydajnego systemu transportowego zgodnie z politykami i normami UE, w szczególności w odniesieniu do transeuropejskich sieci transportowych i celów dekarbonizacji sektora transportu określonych na szczeblu międzynarodowym i europejskim (w tym poprzez rozwój tras kolejowych, drogowych i śródlądowych zawartych w orientacyjnych mapach sieci TEN-T, cyfryzację zarządzania systemem transportowym itp.);
- wysoka jakość transportu pasażerskiego i pozbawiona przeszkód mobilność;
- bezpieczny dla ludzi i środowiska, zrównoważony i energooszczędny transport”.

Etap 11.1 jest jedynym etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 11 (Transport). Jest on powiązany z etapem 11.7, który przewiduje inwestycje o wartości co najmniej 350 mln EUR w infrastrukturę transportową zgodnie ze strategią przyjętą w ramach etapu 11.1.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 1550 w sprawie zatwierdzenia krajowej strategii transportowej Ukrainy na okres do 2030 r. oraz zatwierdzenia planu operacyjnego na rzecz jej wdrażania w latach 2025–2027 z dnia 27 grudnia 2024 r.;
- 3) kopia krajowej strategii transportowej Ukrainy na okres do 2030 r. stanowiącej załącznik do rozporządzenia nr 1550 z dnia 27 grudnia 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 11.1.

Zarządzeniem nr 1550 z dnia 27 grudnia 2024 r. Rada Ministrów przyjęła zmienioną krajową strategię transportową Ukrainy na okres do 2030 r. Zastępuje ona poprzednią strategię przyjętą w maju 2018 r.

Ten dokument strategiczny koncentruje się na odbudowie i rozwoju konkurencyjnego i wydajnego systemu transportowego zgodnie z politykami i normami UE, poczynawszy od oceny potrzeb w zakresie odbudowy infrastruktury transportowej. Rozporządzenie krajowe w sprawie monopolu naturalnych w obszarze transportu zostanie poddane przeglądowi. Zapewnione zostaną równe, niedyskryminujące i przejrzyste warunki dostępu do rynku transportowego. Przepisy krajowe dotyczące kilku dziedzin związanych z transportem (zwłaszcza z transportem lotniczym, drogowym, kolejowym i morskim) zostaną dostosowane do norm międzynarodowych i dorobku prawnego UE.

Strategia ta koncentruje się w szczególności na transeuropejskich sieciach transportowych (TEN-T) oraz na rozwoju tras kolejowych, drogowych i śródlądowych uwzględnionych na mapach sieci TEN-T.

Strategia ta jest spójna z międzynarodowymi i unijnymi celami dekarbonizacji sektora transportu. Podkreślono w niej potrzebę poczynienia postępów w kierunku bardziej zrównoważonego i ekologicznego systemu transportowego, odnosząc się do odpowiednich przepisów UE i celu UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Celem tej strategii jest zapewnienie zgodności z porozumieniem paryskim i z ukraińskimi przepisami dotyczącymi klimatu. Dąży ona również do zmniejszenia całkowitych emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego, lotniczego, wodnego i kolejowego o 33 % w stosunku do poziomu z 1990 r. lub o 90 % w stosunku do poziomu z 2021 r. Aby założenie to mogło zostać osiągnięte, w strategii przewidziano działania na rzecz modernizacji floty pojazdów i stworzenia warunków umożliwiających stosowanie paliw alternatywnych, energii odnawialnej i pojazdów elektrycznych oraz na rzecz modernizacji i szerszego wykorzystania transportu publicznego.

Ten dokument strategiczny zawiera przepisy dotyczące cyfryzacji zarządzania transportem. Przewidują one wprowadzenie elektronicznej formy informacji na temat transportu towarowego oraz elektronicznego systemu pobierania opłat. Ponadto Ukraina będzie stopniowo wdrażać europejski system zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) i wprowadzać narzędzia cyfrowe w celu zwiększenia przepustowości na przejściach granicznych.

W strategii tej opisano sposób rozwoju wysokiej jakości transportu pasażerskiego i pozbawionej przeszkód mobilności (np. poprzez rozwój terminali pasażerskich, węzłów transportowych i ścieżek rowerowych) w celu poprawy połączeń między różnymi rodzajami transportu. Jej celem jest również zwiększenie dostępności transportu publicznego dla osób z niepełnosprawnościami i dla innych grup o niskim poziomie mobilności. Do 2030 r. ma zostać zapewniona dostępność 60 % infrastruktury transportowej. Udział dostępnych pojazdów publicznych w miejskim transporcie autobusowym powinien wzrosnąć nawet o 70 %. Ponadto utworzona zostanie niezależna organizacja zajmująca się badaniem wypadków w transporcie oraz wdrożony zostanie system zarządzania bezpieczeństwem kolei zgodny z prawodawstwem UE.

Realizując tę strategię, Ukraina dąży również do poprawy bezpieczeństwa systemu transportowego dla swoich obywateli i dla swojego środowiska. W strategii zaproponowano szereg działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i bezpieczeństwa żeglugi. Jednym z takich działań jest bardziej rygorystyczne egzekwowanie przepisów. Na przykład rozwiązania inżynierskie służące przymusowemu ograniczeniu prędkości i oddzieleniu strumieni ruchu poprawią bezpieczeństwo na drogach i przyczynią się do osiągnięcia celu, jakim jest ograniczenie liczby poważnych wypadków w transporcie o 50 % do 2030 r.

W strategii uznano znaczenie ograniczenia negatywnego wpływu drogowej infrastruktury transportowej na środowisko oraz uwzględnienia aspektów środowiskowych podczas planowania, projektowania i budowy infrastruktury transportowej. W ten sposób strategia ta promuje zrównoważony i energooszczędny transport. Miasta opracują i wdrożą plany zrównoważonej mobilności miejskiej, kierując się przykładami miast UE oraz podejściem spójnym z węzłami miejskimi TEN-T. Wzrośnie udział transportu elektrycznego; promowany będzie rozwój infrastruktury ładowania. W strategii określono cele w zakresie odnowy floty autobusów miejskich, zwiększonego wykorzystania paliw alternatywnych i odnawialnych oraz redukcji emisji z transportu drogowego nawet o 23 % w stosunku do poziomu z 1990 r.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 11.2

Nazwa etapu: Przyjęcie strategii rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii do 2030 r.

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 2. Rozwój ukraińskiego potencjału logistyki eksportowej

Źródło finansowania: pożyczki

Kontekst

Wymóg dotyczący etapu 11.2 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie strategii rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii do 2030 r. Strategia koncentruje się na następujących głównych obszarach:

- odbudowa przejść granicznych na granicy z Polską, Słowacją, Węgrami i Rumunią;
- utworzenie sieci obszarów obsługi;
- uproszczenie procedur przekraczania granic (cyfryzacja i wprowadzenie wspólnej kontroli) zgodnie ze standardami UE.”

Etap 11.2 jest jedynym etapem wdrażania reformy 2 przewidzianej w rozdziale 11 (Sektor transportu).

Przedstawione dowody 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadnia, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady; 2) kopia rozporządzenia Rady Ministrów nr 1337-p w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii do 2030 r. oraz zatwierdzenia planu operacyjnego na rzecz jej wdrażania w latach 2024–2030 z dnia 24 grudnia 2024 r.; 3) kopia strategii rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii do 2030 r. stanowiącej załącznik do rozporządzenia nr 1337-p z dnia 24 grudnia 2024 r.
Analiza Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 11.2. Rozporządzeniem nr 1337-p z dnia 24 grudnia 2024 r. Rada Ministrów przyjęła strategię rozwoju i rozbudowy infrastruktury granicznej z państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii do 2030 r. Strategia ta skupia się na rozwoju drogowych i kolejowych przejść granicznych. Koncentruje się ona na odbudowie przejść granicznych na granicach z Węgrami, Polską, Rumunią, Słowacją i Republiką Mołdawii. Jej celem jest odbudowa lub modernizacja 17 przejść granicznych oraz budowa 12 nowych przejść granicznych na granicach z UE. W ramach tej strategii priorytetowo traktuje się rozwój infrastruktury granicznej na trasach transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T). Strategia ta dotyczy utworzenia sieci obszarów obsługi. Takie obszary będą budowane na przejściach granicznych; świadczone będą tam podstawowe usługi dla osób przekraczających granicę, takie jak usługi gastronomiczne, opieka medyczna, handel, ubezpieczenia, zakwaterowanie, konserwacja i paliwo dla pojazdów oraz parkowanie. Obszary obsługi zostaną wyposażone w cyfrowe systemy upraszczające przekraczanie granic, takie jak system elektronicznej rezerwacji miejsca w kolejce do przekraczania granicy eCherga. Przed rozpoczęciem prac nad siecią przeprowadzona zostanie analiza potrzeb i stanu istniejącej infrastruktury. Celem strategii jest uproszczenie procedur przekraczania granic (cyfryzacja i wprowadzenie wspólnej kontroli rozumianej jako skoordynowana kontrola) zgodnie ze standardami UE. Jeżeli chodzi o cyfryzację, rozszerzono zakres eCherga, a strategia ma na celu wprowadzenie systemu zarządzania kolejkami pojazdów na wszystkich przejściach granicznych. Ukraina powinna również zadbać o nowy sprzęt, taki jak systemy kontroli wideo, pomiar masy w ruchu i skanowanie, przy jednoczesnym ustanowieniu integracji operacyjnej wszystkich systemów informacyjnych i komunikacyjnych wykorzystywanych podczas operacji kontroli. Ukraina pracuje nad zawarciem umów o współpracy z rządami sąsiadujących państw członkowskich UE (Węgier, Polski, Rumunii i Słowacji), ustanawiających skoordynowane kontrole zgodnie ze standardami UE.
Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 12.1

Nazwa etapu: Przyjęcie strategii na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich do 2030 r.
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Dostosowanie ram instytucjonalnych dotyczących rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich do polityki UE
Źródło finansowania: pożyczki
Kontekst Wymóg dla etapu 12.1 przedstawiony w opisie etapu w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Przyjęcie strategii na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich do 2030 r. Strategia koncentruje się na następujących głównych obszarach:

- dostosowanie ukraińskiej polityki rolnej i polityki rozwoju obszarów wiejskich do kontekstu przedakcesyjnego UE i dziedzin o szczególnym znaczeniu dla Ukrainy, takich jak reforma gruntowa, nawadnianie, odbudowa wojenna i wsparcie rozwoju;
- wzmocnienie instytucjonalne i budowanie zdolności w celu opracowania niezbędnych systemów;
- przyspieszenie procesu zbliżenia aktów prawnych i zdolności w zakresie rolnictwa produkcji rolno-spożywczej oraz środków sanitarnych i fitosanitarnych do norm UE;
- promowanie rozwoju małych producentów i społeczności wiejskich;
- określenie poziomów wyjściowych i celów działań w dziedzinie środowiska i klimatu, budowanie opartego na dowodach programowania oraz zdolności w zakresie należytego zarządzania finansami i kontroli.”

Etap 12.1 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 12 (Sektor rolno-spożywczy). Następuje po nim etap 12.2 (wymagany do I kw. 2027 r.) mający na celu ustanowienie systemu sieci danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN).

Przedstawione dowody

1. dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
2. kopia dekretu Rady Ministrów Ukrainy nr 1163-r w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Ukrainie na okres do 2030 r. oraz zatwierdzenia planu operacyjnego na rzecz jej wdrażania w latach 2025–2027 z dnia 15 listopada 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 12.1.

Celem ogólnym tej reformy jest opracowanie strategicznych priorytetów krajowych, w tym priorytetów służących dalszemu dostosowaniu do praktyk, norm i przepisów UE. 15 listopada 2024 r. Rada Ministrów przyjęła dekret nr 1163-r w sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Ukrainie na okres do 2030 r. oraz zatwierdzenia planu operacyjnego na rzecz jej wdrażania w latach 2025–2027. W strategii tej określono politykę rolną i politykę rozwoju obszarów wiejskich torującą drogę do przystąpienia Ukrainy do UE i wspierającą rozwój konkurencyjnego, zrównoważonego i zróżnicowanego sektora rolnego. Strategia ta koncentruje się na reformie gruntowej, nawadnianiu, rekonstrukcji po wojnie i wsparciu rozwoju. Jej celem są: odbudowa i dalszy rozwój infrastruktury hydraulicznej w celu zapewnienia efektywnego zaopatrzenia w wodę; usunięcie min lądowych z obszarów rolniczych i wyeliminowanie innych skutków operacji wojskowych.

Strategia i należący do niej plan operacyjny obejmują działania mające na celu wzmocnienie zdolności Ministerstwa Polityki Rolnej i Żywności w zakresie przeprowadzania analiz i kształtowania polityki oraz integracji z UE. Strategia ma na celu włączenie państwowego rejestru rolnego (SAR) do unijnej sieci danych dotyczących rolnictwa oraz poprawę interakcji między SAR a ukraińskimi instytucjami finansowymi, w tym funduszem częściowych gwarancji kredytowych w rolnictwie. Strategia ta przewiduje również: wprowadzenie zmian legislacyjnych w celu utworzenia agencji płatniczej, która zapewni terminowe i ukierunkowane wypłaty wsparcia państwa na rzecz producentów rolnych; stworzenie funkcjonalnego systemu administracyjnego i kontrolnego w odniesieniu do płatności obszarowych oraz wdrażanie różnych środków rynkowych i inwestycyjnych.

W strategii zaplanowano przyspieszenie dostosowania przepisów do norm UE, przy jednoczesnym priorytetowym traktowaniu wymogów wynikających z układu o stowarzyszeniu. W strategii priorytetowo traktuje się zbliżenie przepisów dotyczących środków sanitarnych i fitosanitarnych do norm UE. Zbliżenie to ma zostać przeprowadzone w dwóch etapach – najpierw w latach 2025–2027, a następnie w latach 2028–2030.

Strategia promuje rozwój drobnych producentów i społeczności wiejskich. W szczególności zaplanowano w niej przyjęcie uproszczonej i ujednoliconej procedury udziału w programach budżetowych oraz redystrybucji płatności na rzecz drobnych producentów, a także uproszczenie dostępu do rolnictwa cyfrowego w celu zwiększenia wydajności gospodarstw i optymalizacji stosowania chemikaliów. Przewidziano w niej również opracowanie krajowego programu rozwoju obszarów wiejskich w 2025 r. pod kierunkiem Ministerstwa Polityki Rolnej i Żywności, z uwzględnieniem zasad programu UE LEADER.

W tej strategii i jej planie operacyjnym określono poziomy wyjściowe i cele działań w dziedzinie środowiska i klimatu do 2030 r. Będą one stanowić podstawę opartego na dowodach programowania oraz zdolności w zakresie zarządzania finansami i kontroli. Obejmują one cele i inicjatywy na rzecz zwiększenia ilości odpadów rolnych poddawanych recyklingowi oraz ilości przetwarzanych odpadów pochodzących z przemysłu spożywczego; zagęszczenia użytków rolnych; udziału gruntów rolnych, na których prowadzona jest produkcja ekologiczna, oraz na rzecz rozwoju złożonego systemu nawadniania. Wszystkie te cele i inicjatywy powinny przyczyniać się do łagodzenia negatywnych skutków zmiany klimatu.
Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 12.5

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów w sprawie państwowego rejestru rolnego (SAR)
Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 4. Udoskonalenie oficjalnego publicznego elektronicznego rejestru gospodarstw rolnych
Źródło finansowania: pożyczki
Kontekst Wymóg dotyczący etapu 12.5 opisany w załączniku do decyzji wykonawczej Rady: „Wejście w życie ukraińskiej ustawy w sprawie państwowego rejestru rolnego (SAR). Ustawa koncentruje się na następujących głównych obszarach: — SAR uznaje się za elektroniczny urzędowy rejestr publiczny w dziedzinie polityki rolnej i bezpieczeństwa żywnościowego wraz z uregulowaniem jego obowiązkowych elementów, takich jak procedura administrowania nim, definicja danych, dostęp dla osób trzecich; — rozszerzenie zakresu SAR o rejestrację i uwzględnienie informacji na temat zainteresowanych stron w całym łańcuchu wartości w rolnictwie, np. producentów rolnych, przetwórców żywności, użytkowników wody; — rozbudowanie funkcji SAR, co stanowi warunek wstępny pomocy finansowej i umożliwia ukierunkowane udzielanie pomocy technicznej, inne usługi administracyjne, wprowadzanie informacji analitycznych; — rejestracja w SAR jest warunkiem wstępnym otrzymania jakiegokolwiek rodzaju wsparcia publicznego w sektorze rolno-spożywczym; — obowiązkowe publikowanie rejestru beneficjentów wszelkich programów wsparcia ze strony państwa w sektorze, realizowanych za pośrednictwem SAR.” Etap 12.5 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 4 przewidzianej w rozdziale 12 (Sektor rolno-spożywczy). Następuje po nim etap 12.6 (wymagany do I kw. 2026 r.) dotyczący publikacji sprawozdania z wdrażania wsparcia ze strony państwa za pośrednictwem publicznego rejestru rolnego.
Przedstawione dowody 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady; 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 3980-IX w sprawie systemu informacyjnego i komunikacyjnego „państwowy rejestr rolny” z dnia 19 listopada 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 12.5.

Celem tej reformy w ramach przedmiotowego planu jest sformalizowanie i udoskonalenie oficjalnego publicznego elektronicznego rejestru gospodarstw rolnych (SAR). Ukraiński parlament przyjął ukraińską ustawę nr 3980-IX z dnia 19 września 2024 r. w sprawie systemu informacyjnego i komunikacyjnego „państwowy rejestr rolny”. Ustawa ta weszła w życie 18 stycznia 2025 r.

W ustawie tej określono prawną, organizacyjną i finansową podstawę utworzenia i funkcjonowania SAR. SAR jest oficjalnie uznawany za elektroniczny urzędowy rejestr publiczny w dziedzinie polityki rolnej i bezpieczeństwa żywnościowego. Ustawa wymaga, aby informacje zawarte w rejestrze były publicznie dostępne. Reguluje ona procedury administrowania SAR oraz zawiera definicje danych i przepisy dotyczące dostępu dla osób trzecich.

Zakres SAR rozszerzono o informacje na temat zainteresowanych stron w całym łańcuchu wartości w rolnictwie. Funkcje SAR umożliwiają ukierunkowane udzielanie pomocy technicznej, inne usługi administracyjne i wprowadzanie informacji analitycznych. Rejestracja w SAR jest obecnie obowiązkowa dla uzyskania wsparcia ze strony państwa, wsparcia z budżetów lokalnych, międzynarodowej pomocy technicznej, dotacji w rolnictwie oraz w ramach innych programów pomocy. Ustawa ta nakłada obowiązek publikowania w SAR informacji na temat beneficjentów otrzymujących wsparcie finansowe.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający

Etap 13.1

Nazwa etapu: Wejście w życie przepisów dotyczących zmiany krajowego programu rozwoju surowców mineralnych Ukrainy do 2030 r.

Powiązana reforma/inwestycja: Reforma 1. Wzmocnienie planowania strategicznego i zapewnienie optymalnych ram dla inwestorów strategicznych.

Źródło finansowania: bezzwrotne wsparcie

Kontekst

Wymóg dla etapu 13.1 przedstawiony w opisie etapu w załączniku do decyzji wykonawczej Rady:

„Wejście w życie ukraińskiej ustawy w sprawie zmiany krajowego programu rozwoju surowców mineralnych Ukrainy do 2030 r. Ustawa koncentruje się na następujących głównych obszarach: – wprowadzenie państwowego funduszu rekompensat dla obszaru geologicznego; – hierarchia celów obszaru wydobywania zgodnie ze strategiami UE; – określenie pojęć »surowce strategiczne« i »surowce krytyczne«, potrzeba regularnej metodologicznej oceny ryzyka w odniesieniu do poziomu bezpieczeństwa ich dostaw oraz określenie grupy państw partnerskich”.

Etap 13.1 jest pierwszym etapem wdrażania reformy 1 przewidzianej w rozdziale 13 (Gospodarka surowcami krytycznymi). Następuje po nim etap 13.2 (wymagany do III kw. 2025 r.) dotyczący publikacji sprawozdania w sprawie weryfikacji rezerw surowców krytycznych Ukrainy z wykorzystaniem systemu klasyfikacji międzynarodowej. Wyniki są udostępniane inwestorom.

Przedstawione dowody

- 1) dokument podsumowujący, który należy uzasadniać, że etap został zrealizowany w zadowalający sposób zgodnie z wymogami określonymi w załączniku do decyzji wykonawczej Rady;
- 2) kopia ukraińskiej ustawy nr 4154-IX w sprawie zmian w niektórych ukraińskich aktach ustawodawczych dotyczących aktualizacji krajowego programu rozwoju surowców mineralnych Ukrainy na okres do 2030 r. oraz regulacji niektórych kwestii dotyczących minerałów i składników o strategicznym i krytycznym znaczeniu z dnia 18 grudnia 2024 r.

Analiza

Uzasadnienie i dowody merytoryczne przedstawione przez władze ukraińskie obejmują wszystkie elementy składowe etapu 13.1.

Celem ogólnym tej reformy jest przyciągnięcie inwestycji w wydobywanie i przetwarzanie surowców krytycznych. Ukraiński parlament przyjął ukraińską ustawę nr 4154-IX w sprawie zmiany krajowego programu rozwoju surowców mineralnych Ukrainy do 2030 r. z dnia 18 grudnia 2024 r. Ustawa ta weszła w życie 17 stycznia 2025 r.

Celem krajowego programu rozwoju surowców mineralnych jest zapewnienie wysoce profesjonalnego wsparcia naukowego dla wszystkich rodzajów i etapów poszukiwań geologicznych oraz opracowanie najnowocześniejszych metod zgodnie z odpowiednimi przepisami UE i międzynarodowymi najlepszymi praktykami w tej dziedzinie. Przyczyni się to do znacznej poprawy ich efektywności i jakości oraz zapewni zrównoważony rozwój.

Ustawa ta wprowadza państwowy fundusz rekompensat dla obszaru geologicznego i wskazuje jego źródła budżetowe. Oczekuje się, że wdrażanie tego programu będzie wiązało się z realizacją środków określonych w protokole ustaleń między Unią Europejską a Ukrainą, który dotyczy partnerstwa strategicznego w dziedzinie surowców i który zawarto 13 lipca 2021 r.

Ustawa ta zmienia ukraiński kodeks podziemnych zasobów naturalnych (kodeks) w sprawie ustanowienia wykazu minerałów o znaczeniu strategicznym oraz wykazu minerałów i składników o znaczeniu krytycznym. W nowych przepisach wprowadzonych kodeksem określono warunki umieszczania rud metali i minerałów niemetalicznych oraz ich użytecznych składników w wykazach minerałów i składników o znaczeniu strategicznym i krytycznym.

Ustawa ta stanowi, że na wniosek centralnego organu wykonawczego Rada Ministrów zatwierdzi: metody umieszczania minerałów w wykazach minerałów o znaczeniu strategicznym i krytycznym; ocenę krytyczności ryzyka zakłócenia dostaw odpowiednich surowców mineralnych lub produktów przetworzonych z tych surowców mineralnych; zalecenia dotyczące środków zapobiegających ryzyku zakłócenia dostaw mają być natomiast zatwierdzane przez Radę Ministrów na wniosek centralnego organu wykonawczego.

Zapewniana i promowana jest współpraca z krajami partnerskimi. Organ wykonawczy realizujący politykę państwa w dziedzinie badań geologicznych będzie uczestniczył w działaniach Stowarzyszenia Służb Geologicznych Państw Europejskich. W ramach tego programu realizowane będą działania związane z protokołem ustaleń z UE i porozumieniami z innymi krajami.

Ocena Komisji: zrealizowano w sposób zadowalający